

УДК [378/018/43 : 61]

СУЧАСНІ МЕТОДИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В МЕДИЦИНІ

Куш О.Г., Жернова Н.П.

Запорізький державний медичний університет, Україна

Sidorov0240@mail.ru; 8433862@mail.ru

Навчання за допомогою всесвітньої мережі Інтернет є прогресивною формою отримання нових знань і компетенцій, підвищення рівня професійної якості, самоосвіти.

Класична схема навчального процесу – лекції, практичні заняття та самостійна робота студентів на сьогоднішній день зазнає значних перетворень. На зміну їм приходить дистанційна он-лайн освіта.

При аналізі літературних даних виявлено, що дистанційна освіта має як свої переваги, так і недоліки.

Перевагами дистанційної форми навчання є:

- дистанційна освіта дає змогу кожному навчатися у що найсприятливішій для нього атмосфері відповідно до індивідуального біологічного ритму та темпу сприйняття й освітніх потреб, а також не обмежувати себе щодо вибору навчального закладу й освітніх можливостей незалежно від місця свого перебування;
- можна самостійно планувати час і розклад занять, а також список навчальних предметів, що особливо важливо для тих, хто поєднує навчання й роботу;
- у процесі навчання використовуються сучасні технології: паралельно з освітнім процесом. Віртуальний учень знайомиться з цими технологіями, софтом, комп'ютерними програмами й таким чином освоює навички, які потім згодяться йому в роботі [http://inmeds.com.ua/Distance_Learning/3917].

Проте, разом з перевагами дистанційна форма навчання має і свої недоліки:

- відсутність особистого спілкування між викладачем і віртуальним учнем, через те процес передавання знань є менш ефективним та позбавленим індивідуальності;
- бракує спілкування з іншими віртуальними учнями для обміну досвідом, літературою тощо;
- немає змоги вточнити незрозумілі для учня моменти безпосередньо у процесі навчання;
- більшості віртуальних учнів важко визначити, засвоїли вони нову інформацію добре чи ні;
- така методика ефективна лише в тому разі, якщо учень мотивований отримувати знання [http://inmeds.com.ua/Distance_Learning/3918/].

Згідно положення про дистанційне навчання, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України № 466 від 25.04. 2013 р. в Запорізькому державному медичному університеті у 2016 році запроваджено вивчення курсу за вибором в режимі он-лайн [<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13/paran18#n18>].

Кожен студент має право проходити будь який курс за вибором щонайменше 2 рази на рік. Кафедрою нормальної фізіології ЗДМУ розроблено он-лайн курс «Клінічна фізіологія» для студентів 4 курсу 1 та 2 медичних факультетів.

Клінічна фізіологія як навчальна дисципліна:

- а) ґрунтується на вивченні студентами фізіології та клінічних дисциплін, які вивчають студенти 3-4 року навчання;
- б) є поглибленим курсом фізіології з основних питань та розділів, таких як нервова та гуморальна регуляція фізіологічних функцій організму в клінічному аспекті, фізіологія сенсорних та вісцеральних систем.

Зважаючи на те, що даний курс за вибором є клінічною дисципліною та процес навчання майбутнього лікаря не може залишатися лише дистанційним, було запропоновано ввести комбіновану дистанційно-аудиторну форму навчання.

Оскільки за час перебування студентів на кафедрі не можливо здійснити опрацювання великого об'єму теоретичного матеріалу, але ще необхідно провести практичне завдання, перевірку рівня знань, ознайомити студентів з сучасними науковими досягненнями у даному напрямку, то комбінований процес навчання для студентів є оптимальним.

Он-лайн курс «Клінічна фізіологія» створений на платформі EDX за допомогою EdXStudio, та відображає лінійний процес навчання: теоретичний матеріал, перевірка знань, практичне завдання.

Студенти самостійно, у оптимальний для кожного час, здійснюють опрацювання теоретичного матеріалу у вигляді лекцій, відеоматеріалів та методичних матеріалів, формується словник термінів. Даному курсу притаманні всі властиві навчальному процесу компоненти (мета та актуальність теми заняття, мету та задачі роботи, засоби навчання). При закінченні курсу формується цілий ряд навичок, клінічне мислення.

Сучасним етапом перевірки рівня знань є тестування в режимі он-лайн, при тому, що без роботи з теоретичним матеріалом не можливо відповісти на мінімально необхідний відсоток (субмодуль вважається зарахованим при відсотковій правильних відповідей не менше 80 %).

Важливим етапом навчального процесу є взаємодія викладач-студент. Оскільки процес обробки та засвоєння теоретичного матеріалу студентами є дистанційним, залишаються деякі незрозумілі моменти, які потребують додаткового пояснення. Для цього активно використовуються сучасні засоби спілкування через мережу інтернет, групи у соціальних мережах, де активно проводиться обговорення та роз'яснення теорії, спілкування електронною поштою, та у телефонному режимі.

Аудиторна форма роботи включає виконання практичного завдання. Оскільки курс за вибором «Клінічна фізіологія» містить 8 змістовних модулів, то по кожному зі змістовних модулів проводиться цілий ряд досліджень, виконання яких дозволить інтерпретувати клінічні та функціональні показники інтегративної діяльності функціональних систем в умовах співвідношення між ними в умовах норми та патології.